

УДК 811.112.2'255.4:355]:801.6]:821.161.2'06-1-057.36](045)

DOI <https://doi.org/10.17721/fovia.philologica/2025/9/4>

Людмила КОТВИЦЬКА

магістр філології, Український Вільний Університет, вул. Барелліштрассе, 9-А, м. Мюнхен, Німеччина, 80638

ORCID: 0009-0005-2406-8397

luymikot@gmail.com

Володимир ТИМЧУК

кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, старший викладач кафедри комплексів та приладів артилерійської розвідки, Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, вул. Героїв Майдану, 32, м. Львів, Україна, 79026

ORCID: 0000-0002-3549-2813

v_tymchuk@yahoo.co.uk

Бібліографічний опис статті: Котвицька, Л., Тимчук, В. (2025). Відтворення фрагментованого віршованого мілітарного тексту німецькою мовою: прагматичний аспект (на матеріалі поезії Артура Павленка «Три»). *Folia Philologica*, 9, 26–33, doi: <https://doi.org/10.17721/fovia.philologica/2025/9/4>

ВІДТВОРЕННЯ ФРАГМЕНТОВАНОГО МІЛІТАРНОГО ТЕКСТУ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ: ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ (НА МАТЕРІАЛІ ПОЕЗІЇ АРТУРА ПАВЛЕНКА «ТРИ»)

У статті розглядається прагматичний аспект відтворення поезії «Три» Артура Павленка засобами німецької мови. Відтворення іноземною мовою художніх образів та ідей, що заковані у знаки й становлять діалектичну єдність тексту мілітарної поезії автора, ознаками індивідуального стилю котрого є внутрішня цілісність попри візуальну фрагментарність слова, символізм, конструктивізм, – певний виклик для перекладача. Такий текст потребує ґрунтовного лінгвістичного аналізу на етапі його інтерпретації. Мілітарний дискурс у сучасній українській поезії актуалізує потребу перегляду підходів до стилістичного аналізу текстів військових та невійськових авторів. Джерельну базу дослідження становить німецький вектор проєкту підполковника Збройних Сил України, поета і перекладача Володимира Тимчука «*In principio erat Verbum*. Україна: Поезія війни». Для текстів цивільних авторів найхарактернішими є наскрізна метафоризація, сутестія (навіювання, додаткові смислові натяки, передчування) або рефлексія (самоаналіз, відображення станів, переживань). Тексти військових поетів позначені полісемією, просторово-часовою фіксацією, сутестією, рефлексією, поєднанням сутестії з рефлексією, фрагментацією мовних одиниць. Вихід поезії за межі українських ландшафтів, промоція української справи у вільному світі – результат сумлінної праці та почесна місія перекладача. Ступінь відтворення в тексті перекладу відповідних значень лексичної одиниці ориґіналу, а отже, і семантичних, а також прагматичних відтінків і внутрішньолінгвістичних значень – умова та необхідність якісного перекладу. Складність перекладу аналізованої поезії полягає у необхідності виявлення глибинного позатекстового значення вже на етапі декодування інформації, збереження й форми тексту. Власне поезія є ключем до розуміння ідеального авторською сублимацією, за допомогою якої адресант (автор), попри візуальну фрагментарність тексту, досягає його внутрішньої цілісності, реалізуючи естетичну функцію літературного твору, комунікуючи з адресатом (читачем).

Ключові слова: Артур Павленко, Володимир Тимчук, мілітарний дискурс, текст, знак, прагматичний аспект перекладу, інтерпретація тексту, лінгвістичний аналіз.

Liudmyla KOTVYTSKA

Master in Philology, Ukrainian Free University, Barellistr., 9A, Munich, Germany, 80638

ORCID: 0009-0005-2406-8397

luymikot@gmail.com

Volodymyr TYMCHUK

PhD in Engineering, Senior Research Fellow, Senior Lecturer of the Department of Artillery Reconnaissance Systems and Devices, Hetman Petro Sahaidachny National Army Academy, Heroiv Maidanu str., 32, Lviv, Ukraine, 79026

ORCID: 0000-0002-3549-2813

v_tymchuk@yahoo.co.uk

To cite this article: Kotvytska, L., Tymchuk, V. (2025). Vidtvorennia fragmentovanoho virshovanoho militarnoho tekstu nimetskoiu movoiu: prahmatychnyi aspekt (na materiali poesii Artura Pavlenka «Try») [Translating of a fragmented military poetic text into German: Pragmatic aspect (on the material of Artur Pavlenko's poem «Three»)]. *Folia Philologica*, 9, 26–33, doi: <https://doi.org/10.17721/fofia.philologica/2025/9/4>

TRANSLATING OF A FRAGMENTED MILITARY POETIC TEXT INTO GERMAN: PRAGMATIC ASPECT (ON THE MATERIAL OF ARTUR PAVLENKO'S POEM «THREE»)

The article considers pragmatic aspect of rendering Artur Pavlenko's poem "Three" into German. Rendering in a foreign language of literary images and ideas encoded in signs and constituting the dialectical unity of the text of the author's military poetry, whose individual style is characterised by internal integrity despite the visual fragmentation of the word, symbolism, is a certain challenge for the translator; and such a text requires a thorough linguistic analysis at the stage of its interpretation. The military discourse in contemporary Ukrainian poetry raises the necessity of revising approaches to stylistic analysis of texts, considering their differences between military and non-military authors. The basis of this study is the German vector of the project of Lieutenant Colonel of the Armed Forces of Ukraine, poet and translator Volodymyr Tymchuk "In principle erat Verbum. Ukraine: Poetry of War". The texts of civilian authors are most frequently characterised by transverse metaphorisation, suggestion or reflection. The texts of military poets are marked by polysemy, spatial and temporal fixation, suggestion, reflection, a combination of suggestion and reflection, and fragmentation of linguistic elements. Promotion of the Ukrainian cause in the free world is the result of work and an honourable mission of a translator. The degree of rendering in the translation text of the relevant meanings of the original lexical unit, and thus semantic, as well as pragmatic, shades and intralinguistic meanings, is a necessity and prerequisite for a high-quality translation. The complexity of the translation of the analysed poem lies in the need to identify the deep extra-textual meaning already at the stage of decoding information, preservation of the text's form, since it is the key to understanding the ideal, the author's sublimation, with the help of which the addresser (author), despite the visual fragmentation of the text, achieves its internal integrity, thus realising the aesthetic function of the literary work, communicating with the addressee (reader).

Key words: Artur Pavlenko, Volodymyr Tymchuk, military discourse, text, sign, pragmatic aspect of translation, text interpretation, linguistic analysis.

Актуальність проблеми. Проблематика цієї наукової розвідки – відтворення засобами німецької мови мілітарної поезії автора, ознаками індивідуального стилю котрого є внутрішня цілісність тексту попри фрагментованість слова. Складність структури змісту такого твору й індивідуального стилю автора потребують від перекладача особливого типу аналізу логічного й особистісного змісту висловлювання для досягнення адекватності перекладу.

За герменевтичним законом В. фон Гумбольдта та О. Потебні розуміння іншого відбувається на підставі розуміння самого себе, позаяк люди мають спільну психічну природу й закони духовної діяльності (Селіванова, 2008: 527).

«Людина розуміє іншу людину не таким чином, що передає їй знаки предметів, а таким чином, що торкається тієї самої ланки ланцюга чуттєвих уявлень і понять, торкається тієї самої клавіші свого духовного інструмента» (Потебня, 1985: 112).

Мілітарний дискурс у сучасному українському літературному процесі актуалізує потребу в перегляді підходів до стилістичного аналізу текстів, ураховуючи їх відмінності у військових та невійськових авторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання нового канону поезії, її інтерпретації, дослідження жанрів, стильової специфіки, що формують мілітарний дискурс у поезії, досліджують учені Т. Пастух, Н. Гаврилюк, Т. Урись,

Г. Клименко (Синьоок), М. Стецик, А. Стецик та інші.

За уважного вивчення літературознавчих досліджень текстів, що формують мілітарний дискурс у сучасній українській поезії, помітною вбачається єдність учених у тому, що «творчість поетів-військових і цивільних відрізняється типом художнього відтворення дійсності – поглядом на війну зсередини і ззовні. У військових – це белетризація досвіду, в них більше натуралізму епізодів війни, з яких складається життя тих, хто перебуває в безпосередній її гущі, різкість, але точність і глибина у висловлюваннях, їх семантична експресія» (Урись, 2023: 246)

Тим паче, для перекладу зростає вагомість питання про ступінь відтворення в тексті перекладу всіх типів значень лексичної одиниці оригіналу, а отже, і питання про важливість відтворення мовою перекладу не лише семантичних, а й прагматичних і внутрішньолінгвістичних значень.

Визначення мети дослідження. Метою цієї роботи є дослідження труднощів відтворення корпусу прагматичних смислів фрагментованої мови мілітарної поезії «Три» Артура Павленка засобами німецької мови на основі лінгвокультурного підходу й інтерпретації тексту цивільним і військовим адресатом комунікативного акту, а також способів збереження в мові перекладу закодованих у ньому знаків, що вкотре актуалізує проблему співвідношення семантичних і прагматичних чинників у лінгвістиці й важливість збереження останніх (що впізнаються, переживаються адресатом) для досягнення адекватності перекладу поетичного тексту.

Інтерпретація тексту поезії у рамках цього дослідження виконувалася двома адресатами: цивільним перекладачем, поетом і військовим. Вона ілюструє тезу про відтінки у сприйнятті, суб'єктивні фактори та є місточком для досягнення адекватності перекладу аналізованого тексту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Складність поетичного перекладу полягає у збереженні в мові перекладу форми та змісту. Нехтування формою заради передачі змісту чи зміна змісту задля збереження форми тексту оригіналу – явище досить поширене. Часто поетичний переклад передає зміст концепту-

ально, втрачаючи суттєве у поезії – її здатність впливати на емоційному рівні. Тому перед перекладачем поетичного твору постає завдання створити переклад, що зможе передати також і настрій тексту оригіналу, а це становить певну проблему, позаяк при цьому потрібно зберегти і зміст, і форму тексту оригіналу. Пошук лексичного еквіваленту в мові перекладу часто викликає труднощі, оскільки в семантичному обсязі слів, що належать до різних мов, є відмінності. «Слова та фрази тексту перекладу мають бути розподілені так, щоб мати відповідність до тексту оригіналу задля збереження поділу й з'єднання, установлених оригіналом. При заміні тексту оригіналу мовою перекладу важливо зберегти певний інваріант задля визначення міри еквівалентності тексту перекладу. Текст перекладу поетичного твору є відмінним від оригіналу через використання перекладачем прийому інтерпретації, а також етнокультурну специфіку самого перекладача. У поетичному творі індивідуально-авторська картина світу отримує в тексті перекладу відображений характер, вона більш суб'єктивна й несе риси мовно-етнокультурної особистості її творця» (Агеєва-Каркашадзе, 2021).

Об'єктом дослідження є вірш, включений до проєкту підполковника Збройних Сил України, поета і перекладача Володимира Тимчука «*In principio erat Verbum*. Україна: Поезія війни (24.II.–3.VI.2022)». Мілітарна поезія сл. пам'яти Артура Павленка «Три», творчість якого, за означенням літературознавиці Надії Гаврилюк, належить до експериментальної поезії, а властива авторові манера віршування, для якої є характерними принципи поступової редукції, втрати звуків у слові, фрагментації, використання взаємоперехідних та взаємозаперечних символів, перемикавання реєстрів (Гаврилюк, 2024) між голосівками, що перемикають увагу і настроєву тональність та висвітлення на основі альтернативних прочитань тексту різних граней дійсності, оприявнюють унікальну літературну постать сучасного авангардиста.

До війни, здобувши освіту в Київському політехнічному інституті за напрямом «Комп'ютерні науки», митець працював фахівцем з інформаційних технологій, працював із дітьми та молоддю, був керівником гуртка робототехніки центру позашкільної освіти в рідному Фастові. З перших днів повномасштабного

вторгнення – доброволець у складі Територіальної оборони, згодом – солдат Збройних Сил України. 14 жовтня 2023 року під час виконання бойового завдання на Запоріжжі поблизу села Роботине Артур загинув. Посмертно, цього ж року видана збірка поезій Воїна «Мрії».

Предметом цієї наукової розвідки є прагматичний аспект відтворення поезії «Три» Артура Павленка засобами німецької мови – на основі інтерпретації тексту та закодованих у ньому знаків.

В історії лінгвістики текст як знак розглядали вчені Я. Петефі, Л. Єльмслев, підкреслюючи таким чином вагомість прагматичного аспекту, – як інтерпретатор сприяє співвідношенню тексту зі світом та яким чином відбувається розуміння одного з об'єктів світу як знака. Л. Єльмслев запропонував трактувати текст як суперзнак, не обмежуючи знаки лише словами та морфемами. Знак як такий функціонує завдяки контексту, формується контекстом, його значення та смисл визначаються контекстом. В абсолютній ізоляції жоден знак не має якогось значення; будь-яке знакове значення виникає в контексті, що становить ситуаційний або експліцитний контекст (Hjelmslev, 1974). Окремі знаки, які важко визначаються ізольовано, отримують смисл і додаткові відтінки в комбінаціях знаків, тобто в контексті. Знак може мислитися не лише у зв'язку з тим, що він означає, але й у зв'язку з тим, який смисл може

бути приписаний цьому знаку. Щоб відбувся знак, потрібен смисл як суто інтелектуальний об'єкт соціально-культурного походження (Михайлюк, 2020: 55).

Складність перекладу аналізованої поезії полягає у необхідності виявлення глибинного позатекстового значення вже на етапі декодування інформації (рис. 1) та з метою досягнення адекватності перекладу у збереженні й форми тексту оригіналу (наведено в таблиці 2), оскільки вона сама є ключем до розуміння ідеального, авторською сублимацією, одним зі знаків загальної структури тексту, з допомогою якої адресант (автор), попри візуальну фрагментарність тексту, досягає його внутрішньої цілісності, реалізуючи естетичну функцію літературного твору, комунікуючи з адресатом (читачем).

Перебуваючи в умовах руйнування фізичного світу, автор віднаходить сховок у слові, яке у його творі теж розсипається на елементи, а проте в такому вигляді утворює знак, символ, сховок, оберіг. Фрагментовані слова, головівки, шумівки, знак м'якшення, дефіс набувають естетичних функцій, множинних значень, переосмислюються, синтезуються ідеєю митця у єдину образну систему. На дотекстовому етапі, інтерпретуючи закодовану в тексті оригіналу інформацію (рис. 1), адресант (перекладач) виявляє, що форма поезії теж є знаком, невід'ємною складовою цілісного, утворю-

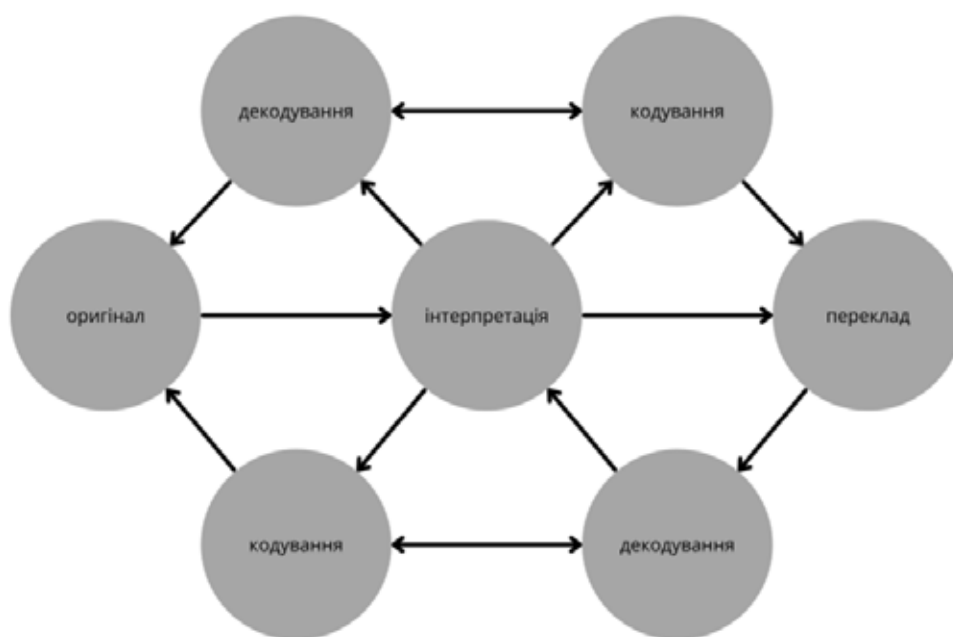

Рис. 1.

ючи графічно кириличну літеру «В». Реалізуючи тему й ідею твору, автор максимально зосереджує у ньому суб'єктивну реакцію на об'єктивний світ. Знак перетворюється в нього в органічну частину образу. Поет, підпорядковуючи знак образу, перетворює його в частину естетичного цілого. Таким чином, контекст знаків, контекст закодованих художніх образів і контекст ідей оприявнюють природу літературного твору і становлять діалектичну єдність.

Конотативне значення літери «В» у поезії воїна для адресата – носія мови оригіналу – це, безумовно, «воля». Буквені елементи цього слова використовуються у стилізованих зображеннях Тризуба – символа волі, незламності українського народу, єдності поколінь.

Таким чином, сприйняття тексту як суперзнака, декодування інформації, її інтерпретація, наступне кодування (рис. 1) – ці акти діяльності перекладача передують відтворенню тексту оригіналу мовою перекладу. У межах цього взаємопідрядного процесу «декодування – кодування – переклад» перекладач щоразу змінює та поєднує функції адресата й адресанта. На етапі кодування перед ним постає непросте завдання передачі прагматичних смислів поезії, серед яких ключовим в Артура Павленка є знак, у межах якого він творить інші позамежові смисли. Смисли, що, накладаючись один на одного, утворюють цілісність, інтерпретуються суб'єктивно, залежно від точок перетину досвідів адресанта й адресата, психологічного, культурного коду. Посередником між ними є перекладач, який має максимально зберегти цілісність тексту оригіналу, зашифровані в ньому відповідності описуваного світу (реального), уявлення автора про світ, його емоції (ідеального) та мовні форми, обрані для позначення світу знакового. Тому важливим рішенням перекладача є збереження форми поезії без тлумачення для іноземного адресата символу через різні графеми («воля» – нім. *Freiheit*), оскільки він і сам є у певний момент роботи з текстом адресатом і має залишити саме той простір для інтерпретації, який залишив автор оригіналу. Форма в цьому випадку, знак, закодований у формі твору, сам є інваріантом, необхідним для збереження в мові перекладу. Такою інтерпретацією, наприклад, стало виявлення іншомовним читачем у формі поезії трьох елементів слов'янського оберегу, що в поєднанні

нагадують літеру «В» (латинкою). «Беркана» (нім. *Berkano*) у слов'янській міфології – архетип Матері-Землі, Берегині, символізує цикл життя, смерті та відродження, енергію матері, захист, материнське лоно.

Інтерпретація тексту поезії у рамках цього дослідження виконувалася двома адресатами: цивільним перекладачем, поетом і військовим. Вона ілюструє тезу про відтінки у сприйнятті, суб'єктивні фактори та є місточком для досягнення адекватності перекладу аналізованого тексту. Далі наводимо інтерпретацію поезії цивільним перекладачем: «Три» – назва твору Артура Павленка – це символ Триєдності. Його поезія – це поезія-звертання до Бога, поезія-молитва. Триєдність прослідковується у тексті вірша: він структурний, тришаровий, трирівневий, уміщує три фрейми: 1) земля (сховок, прихисток, материнська енергія, материнське лоно); 2) простір (місце, де відбувається жажна війна); 3) небо. Причому перше (земля) співвідноситься у реципієнта з минулим, друге (простір) – з нинішнім, а третє (небо) – з майбутнім. Ці три екзистенційні ідеї – минуле, теперішнє, майбутнє – становлять незворотну умову зміни станів у матеріальному світі, онтологічно утворюють фізичний час – загальну форму буття, що виражає тривалість процесів взаємодії та послідовність зміни його станів. Анізотропність у поезії полягає у наявності в ній координати простору-часу, вздовж якої автор прокладає лінії фізичних тіл, – на тонкій, прозорій лінії «нині», що розділяє минуле від майбутнього, розриваються артснаряди й міни. Відчутний мінорний акорд, три ноти: «до-ля-мі». Наявні три центральні символи: 1) *вна* – «війна», «вона»; 2) *жаєш* – «жах», «жаль», «жити» (*єш* як звертання до 2-ї ос. однини (до Господа) – *жах, знаєш?*); 3) *то- дів- ись-* є закликом, звертанням до Бога і разом із тим – потягом до земного, непрожитого, втраченого: *дів* – «дівчина», «дивитися», «диво», «дивуватися»; *кох* – «кохати». Проглядаються три символи кольорових слів: 1) «місяць» (синій, голубий); 2) «охра» (жовтий); 3) «сірий» (сіризна, сірі, жахні будні людини у війні).

Паралельно продемонструємо художню інтерпретацію аналізованої поезії військовим поетом Володимиром Тимчуком у таблиці (таблиця 1).

Таблиця 1

Інтерпретація поезії Артура Павленка «Три». Володимир Тимчук

<i>Артур Павленко</i>	<i>(Артур Павленко. Три)</i>
<i>Три</i>	війна – ти вважаєш: багато (часу вже на ній) і варто їх сказати годі
вна жаєш -то -ді	вдома на тебе (мене) чекають
в	колись і було, і буде – згадав наше кохання і хочу тебе ще побачити (втечі від нього вже не буде), за це і молюся однією молитвою, як і за те, щоб вижити: «Ім'я Твоє... Дай...»
-ись с'коха всіріз' т -ечі м'я дай	...нам днесь! – розсипалося це слово – бо – недоліт (артснаряду чи міни), тому пощастило, бо воїн не встиг заритися в окоп (недоліт), і десь поруч вибухало
днисяць недоліг влалин в	так сильно, що, здавалося, руйнується небо
й -х- руйнеба	зброї все одно кого знищувати це якесь заляття, з якого не вибратися
прої заляття в	безпечність тут зникла
без печ	<i>Інтерпретація – Володимир Тимчук</i> <i>18.11.2024</i>

Відтворення поезії німецькою мовою відбувалося на основі першої інтерпретації. Ознайомлення з другою, що хронологічно відбулася дещо пізніше, надає можливість перекладачеві проаналізувати свою роботу та, врахувавши прагматичні аспекти мілітарного дискурсу в поезії на основі суб'єктивного сприйняття ідеальної сутності тексту іншим поетом, воїном, оцінити прагматичні потенції перекладного тексту та рівень адекватності перекладу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Така синергія окреслює ще й орієнтири подальших наукових пошуків, а саме – дослідження адекватності перекладу фрагментованого мовлення мілітарного поетичного тексту шляхом зіставлення рецепції перекладу з вихідними інтерпретаціями оригіналу. Експерименталізм поезії Артура Павленка, її структуралізм ілюструють певне розмежування семантики та прагматики та їх взаємо-

Таблиця 2

Переклад поезії «Три» Артура Павленка німецькою. Людмила Котвицька

<i>Артур Павленко</i>	<i>Artur Pavlenko</i>
<i>Три</i>	<i>Drei</i>
вна жаєш -то -ді	kg (e)st -da -nn
в	in die
-ись с'коха всіріз' т -ечі м'я дай	-oeh lieb tegrau'n -ame gib
днисяць недоліг влалин в	heutmond neschlief neflucht in
й -х- руйнеба	die -o- ckerhimmels
прої заляття в	vorm erstarren drin
без печ	ver schon'
	<i>Übersetzung – Liudmyla Kotvytska,</i> <i>13.11.2024</i>

виражальність. На етапі первинного сприйняття тексту, а відтак кодування його засобами мови перекладу перекладач відчуває, як працює прагматика без семантики, а отже, їх співзалежність. Позаяк психологізм, притаманний поезії Артура Павленка, виражальна сила художнього твору досягається автором гнучкістю й багатством конструктивної форми, що здатна викликати у реципієнта поліфонію змісту, розмаїття вражень і переживань. Перекладачеві потрібно вловити той момент духовного переплетення прагматики та семантики і зберегти його в мові перекладу. Декодуючи тришарову сферу тексту оригіналу (рис. 1): реальну його форму (описувані предмети, явища, процеси реальної дійсності), ідеальну (уявлення автора про описуване, емоції, стани) та знаково-мовну (форми тексту, обрані автором, виходячи із цього уявлення про семіотичну й естетичну їх значущість), він є послі-

довно інтерпретатором (декодує текст), транслятором (відтворює текст засобами іншої мови), компілятором (перетворює початковий текст на семантично еквівалентний іншою мовою) та, зрештою, конвертером (перетворює один код в інший), оскільки слово оригіналу як матеріал і як предметна форма образу, органічна частина самого образу, семантично початково закодоване.

При цьому зміни чи втрати інформації, які можуть виникнути під час перетворення тексту, слід розглядати як наслідок впливу суб'єктивних факторів, що вкотре підкреслює актуальність лінгвістичних досліджень стосовно співвідношення семантичних і прагматичних чинників для перекладознавства, причому останні, що впізнаються й переживаються адресатом комунікативного акту, актуалізують питання відтворення ідеальної сутності висловлювання засобами іншої мови.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
2. Потебня О. О. Естетика і поетика : збірник. Київ : Мистецтво, 1985. 301 с.
3. Урись Т. Ю. Дискурс війни у сучасній українській поезії. *Вісник науки та освіти*. № 5 (11). 2023. С. 246–257.
4. Агєєва-Каркашадзе В. О. Поетичний переклад як форма інтерпретації тексту. *Нова філологія*, (82). 2021. С. 9–14 URL: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-82-1> (дата звернення: 30.03.2025).
5. Гаврилюк Н. І. Поезія полеглих: Артур Павленко. Збруч, 2024. URL: <https://zbruc.eu/node/118419> (дата звернення: 30.03.2025).
6. Hjelmslev L. Prolegomena zu einer Sprachtheorie. Übersetzt von Rudi Keller, Ursula Schärff, Georg Stötzel. München : Max Hueber, 1974. 125 s.
7. Михайлюк О. В. Знак – текст – інформація (відмінності, спорідненість, взаємообумовленість). *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2020. Т. 12. № 2. С. 53–60.
8. Erl A., Gymnich M. Interkulturelle Kompetenzen. Stuttgart : KlettVerlag, 2015. 268 с.
9. In principio erat Verbum. Україна: Поезія війни. Антологія українською та французькою мовами : антологія / за ред. В. Ю. Тимчука. Львів : Видавництво Астролія, 2024. 400 с.

REFERENCES:

1. Selivanova, O.O. (2008). Suchasna linhvistyka: napriamy ta problemy [Modern linguistics: perspectives and problems]: Pidruchnyk. Poltava: Dovkillia-K [in Ukrainian].
2. Potebnia, O.O. (1985). Estetyka i poetyka [Aesthetics and poetics]. Kyiv: Mystetstvo [in Ukrainian].
3. Urys, T.Y. (2023). Dyskurs viiny u suchasni ukrainiskii poesii [The discourse of war in contemporary Ukrainian poetry]. *Visnyk nauky ta osvity*, 5 (11), 246–257 [in Ukrainian].
4. Ahieieva-Karkashadze, V.O. (2021). Poetychnyi pereklad iak forma interpretatsii tekstu [Translation of poetry as a form of text interpretation]. *Nova filolohiia*, (82), 9–14. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-82-1> (30.03.2025) [in Ukrainian].
5. Havryliuk, N.I. (2024). Poesiia polehlykh: Artur Pavlenko. Zbruch [Poetry of the Fallen: Artur Pavlenko]. Retrieved from <https://zbruc.eu/node/118419> (30.03.2025) [in Ukrainian].
6. Hjelmslev, L. (1974). Prolegomena zu einer Sprachtheorie. Übersetzt von Rudi Keller, Ursula Schärff, Georg Stötzel [Prolegomena to a theory of language]. München: Max Hueber [in German].

7. Mykhailiuk, O.V. (2020). Znak – tekst – informatsiia (vidminnosti, sporidnenist, vzaiemoobumovlenist) [Sign – text – information (differences, kinship, interdependence)]. *Filosofia ta politilohiia v konteksti suchasnoi kultury* [Philosophy and political science in the context of contemporary culture], 12 (2), 53–60 [in Ukrainian].

8. Erll, A., Gymnich, M. (2015). Interkulturelle Kompetenzen [Intercultural competences]. Stuttgart: KlettVerlag [in German].

9. In principio erat Verbum. Ukraina: Poesiia viiny (2024). Antolohiia ukrainskoiu ta frantsuzkoiu movamy [In principio erat Verbum.Ukraine: Poetry of War. Anthology]. Volodymyr Tymchuk (Ed.). Lviv: Vydavnytstvo Astroliabiia [in Ukrainian and French].

Стаття надійшла: 23.04.2025

Стаття прийнята: 14.06.2025

Опубліковано: 03.07.2025